

GEOGRAFIA I SACRUM

INSTYTUT GEOGRAFII I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ
UNIwersytet Jagielloński

GEOGRAFIA I SACRUM

*Profesorowi Antoniemu Jackowskiemu
w 70. rocznicę urodzin*

POD REDAKCJĄ
BOLESŁAWA DOMAŃSKIEGO I STEFANA SKIBY

TOM 1

KRAKÓW 2005

Publikację wydano ze środków Centralnej Rezerwy Badań Własnych UJ
oraz Instytutu Geografii i Gospodarki Przestrzennej UJ

Redakcja:

Bolesław Domański, Stefan Skiba

Współpraca:

Elżbieta Bilka-Wodecka, Izabela Sołjan

Recenzent:

prof. dr hab. Alicja Zemanek

Przygotowanie do druku:

Pracownia Wydawnicza IGiGP UJ

Redakcja techniczna i komputerowy skład tekstu:

Małgorzata Ciemborowicz, Alicja Marciniak-Nowak

Projekt graficzny i opracowanie okładki:

Marian Drążek

Korekta tekstów:

Maria Tłustochowska

Fotografie:

zdjęcia portretowe – Konrad K. Pollesch

zdjęcia w biografii – archiwum rodzinne Antoniego Jackowskiego

© Copyright by the Institute of Geography and Spatial Management
of the Jagiellonian University
Cracow 2005

Printed in Poland

ISBN 83-88424-42-4

Wydawca:

Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska, tel. +48(12)422-47-03, fax. +48(12)422-55-78

Druk:

Poligrafia Inspektoratu Towarzystwa Salezjańskiego, ul. Konfederacka 6,
30-306 Kraków, Polska, tel. +48(12) 266-40-00, fax + 48(12) 269-02-84

SPIS TREŚCI

CONTENS

Od Redakcji	11
From the Editors	13
Charakterystyka dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego prof. dr. hab. Antoniego Jackowskiego	15
The scientific, organizational and teaching achievements of professor Antoni Jackowski.....	25
Publikacje prof. dr. hab. Antoniego Jackowskiego	35
<i>Franciszek Ziejka</i>	
Książka – pielgrzym	51
The Pilgrim Book	61

GEOGRAFIA

Maria Baranowska-Janota

<i>Europejska konwencja krajobrazowa a ochrona krajobrazu w Polsce .....</i>	65
<i>The European landscape convention vs. Polish landscape protection practice .....</i>	72

Bronisław Górz

Mieszkańcy Podhala na przełomie wieków (1998-2002)	73
The modern-day community of the Podhale region, southern Poland	84

Czesław Guzik

Zmiany użytkowania ziemi i sposobów gospodarowania w rolnictwie Podhala	85
Evolution of land use orientations and ways of farming in the Podhale region	92

Bogdana Izmailow, Anna Michno

Zróźnicowanie antropogenicznych przemian środowiska przyrodniczego Wysp Zielonego Przylądka	95
Diversity of anthropogenic transformation of the natural environment of the Cape Verde Islands	104

Adam Jelonek

O demograficznej perspektywie naboru kandydatów na wyższe uczelnie Krakowa	105
Demographics and the prospective numbers of university candidates in Cracow	112

Bronisław Kortus

Rola geografii w kształtowaniu świadomości morskiej Polaków	113
The role of geography in shaping the marine awareness of Poles	122

Andrew Charlesworth, Robert Guzik, Michał Paszkowski, Alison Stenning

Przestrzenne bariery upamiętnienia. Oświęcim i Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau	123
Spatial constraints of commemoration the: case of Oświęcim and the state museum Auschwitz-Birkenau	133

Małgorzata Pietrzak

Postrzeganie krajobrazu i ochrony polskich Karpat	135
Perceived landscape and protection of Polish Carpathian Mts.	145

Florian Plit

Czy geografia jest nauką teologiczną?	147
Is geography a theological domain?	153

Andrzej Richling

O potrzebie działań prowadzących do integracji geografii	155
On a need to integrate geography	159

Stefan Skiba, Marek Drewnik, Andrzej Kacprzak, Marcin Żyła, Ewelina Żelazowska

Pokrywa glebowa rejonu kampusu Uniwersytetu Jagiellońskiego	161
Soil cover of the Jagiellonian University campus area	169

Maria Soja

Struktura narodowościowa i etniczna Polski w świetle wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 maja 2002 r.	171
Polish national and ethnic structure in the light of the national census of 20 may 2002	180

Janina Trepieńska

Zjawiska optyczne w atmosferze i ich interpretacja	181
Optical phenomena in the atmosphere and their interpretation	189

Andrzej Zborowski

Quo vadis Cracovia, czyli prognoza ludności miasta	191
Quo vadis Cracovia. A projection of the city's population	202

Wiesław Ziąja

Wyspy Owcze – przyroda i człowiek	203
Faeroe Islands – nature and men	209

TEOLOGIA

Ks. Jan Maciej Dyduch

Pielgrzymowanie do sanktuariów w świetle przepisów kościelnych	213
Pilgrimages to sanctuaries in the light of church regulations	220

Ks. Adam Kubiś

Aktualność męczeństwa św. Stanisława, biskupa krakowskiego	221
Actuality of martyrdom of st. Stanislas, the Cracow bishop	233

Abp. Agostino Marchetto

Ecumenismo della santità il pellegrinaggio agli inizi del terzo millennio. Riflessioni pastorali	235
Ekumenizm świętości. Pielgrzymi na początku trzeciego tysiąclecia. Refleksje duszpasterskie	243

Andrzej A. Napiórkowski OSPPE

Jedność Kościoła i świata	245
Unity of the church and the world	252

Krzysztof Ołdakowski SI

Śladami Boga w historii – pielgrzymki Jana Pawła II w Roku Wielkiego Jubileuszu do miejsc związanych z historią zbawienia	253
Retracing God's footsteps through history. John Paul II's pilgrimages during the great jubilee year to places linked to the salvation	264

Ks. Maciej Ostrowski

Przestrzeń pielgrzymowania jako kategoria teologiczna	265
The pilgrimage space as a theological category	273

Jan Pach OSPPE

Pielgrzymie dziedzictwo Jana Pawła II w Jasnogórskim Sanktuarium	275
The pilgrimage heritage of John Paul II at the Jasna Góra Sanctuary	290

Ks. Teofil Siudy

Sanktuaria maryjne w posłudze ewangelizacyjnej Kościoła według Jana Pawła II	291
Virgin Mary's sanctuaries in the church's evangelisation service according to John Paul II	301

Ks. Ireneusz Skubiś

Zawierzenie Matce Bożej Jasnogórskiej w środkach społecznej komunikacji na przykładzie „Niedzieli”	303
Entrustment to the Virgin Mary of Jasna Góra in the media, case of the Niedziela weekly	313

Rev. Noël Treanor

On the camino de santiago with the Commission of the Bishops' Conferences of the European Community (COMECE), april 2004	315
Na drodze św. Jakuba, z Komisją Konferencji Biskupów Unii Europejskiej w kwietniu 2004 r.	328

Ks. Jan Wal

Rola dialogu interdyscyplinarnego w badaniach eklezjograficznych	329
The role of interdisciplinary dialogue in ecclesiographical research	337

HISTORIA KULTURY RELIGIJNEJ

Symeon J. Barcik OFMConv.

Bazylika Franciszkanów w Krakowie ośrodkiem kultu i sztuki	341
The Cracow's Franciscan Basilica, a site of cult and art.	348

Ks. Władysław Gasidło

Pielgrzymki do grobu św. Jana z Kęt w okresie przedkanonizacyjnym	349
Pilgrimages to the tomb of saint John of Kęty before canonization	358

Ks. Jan Górecki

Ślubowana pielgrzymka gliwiczian na Jasną Górę w 1626 r.	361
The vowed pilgrimage from Gliwice to Jasna Góra in 1626	371

Stanisław Hodorowicz

Podhalańca refleksja o modlitwie. Wykład wygłoszony na VII światowych rekolekcjach podhalańskich – Rzym 2004	373
Podhale reflection on pray. Lecture given during the 7th world Podhale piety exercises - Rome 2004	380

Ludwik Kaszowski OSPPE

Pielgrzymka znakiem obchodów Wielkiego Jubileuszu 2000 według Jana Pawła II	381
Pilgrimage – a sign of the Great Jubilee 2000, according to John Paul II	390

Ks. Józef Mandziuk

Dzieje koronowanych wizerunków maryjnych zza Buga w Polsce powojennej	391
The history of the crowned marian images from the areas east of the Bug river in the post-war Poland	401

Wojciech Mruk

Haec sunt peregrinationes terre sancte de Jerosolim – przewodnik po Ziemi Świętej pochodzący z XIV-wiecznego rękopisu	403
Haec sunt peregrinationes terre sancte de Jerosolim. A guidebook of the Holy Land in a 14th century manuscript	413

Wiesław Franciszek Murawiec OFM

Bracia mniejsi, zwani bernardynami, w Wielkim Księstwie Litewskim w latach 1468-1628	415
Minor brothers called Bernardienes in the Great Lithuanian Duchy in the 1458-1628 period	426

Ks. Daniel Olszewski

Sanktuaria maryjne na terenie diecezji kielecko-krakowskiej w pierwszej połowie XIX w.	427
Virgin Mary's sanctuaries in the kielecko-krakowska diocese of the first half of the 19th c.	433

Danuta Quirini-Popławska

Pobożność późnośredniowiecznych Wenecjan w świetle testamentów notarialnych z Archivio di Stato w Wenecji	435
Religiousness of late-medieval Venetians in the light of notary last wills from the Archivio di Stato	446

Aleksander Krzysztof Sitnik OFM

Bernardyńskie studium filozoficzno-teologiczne we Lwowie do 1785 r. 447

Bernardine philosophical-theological study in Lwów before 1785 463

Janusz Zbudniewek OSPPE

Przewodnik duchowy dla pielgrzymów o. Ksawerego Rottera (1708-1784) 465

Father Ksawery Rotter's (1708-1784) spiritual guidebook for pilgrims 474